

Minnesanteckningar

Kultur- och bildningsforum den 9 mars 2023

Plats, tid: CCC Karlstad, kl 13.00-16.00

Välkommen till sakområdesforum

Daniel Schützer, ordförande Hälso- och sjukvårdsnämnden, Sofia Magnusson, ordförande Kultur- och bildningsnämnden, Region Värmland

Deltagarna hälsas välkommen till årets- och mandatperiodens första forumstillfälle. Inledningsvis presenteras dagens agenda översiktligt. Deltagande från Hälso- och sjukvårdsforum samt Kultur- och bildningsforum träffas gemensamt vid mötets start, för att lyssna till genomgång av samverkansstrukturen från Värmlandsrådsavdelningen. Vidare föreslås att forumen ska ha ett gemensamt möte i höst med fokus på folkhälsa.

Hur hänger allt ihop- samverkansstrukturen

Ingrid Strengsdal och Elin Åberg, Värmlandsrådsavdelningen, Region Värmland

Strukturen för samverkan ändrades år 2019 i och med regionbildningen. Då det gamla kommunalförbundet, där landstinget och länets 16 kommuner var medlemmar, upphörde. Ett gemensamt samverkansavtal upprättades och den största församlingen inom samverkan blev Värmlandsrådet. Syftet med samverkansavtalet är att upprätta en långsiktig och strategisk planering för Värmland. Samverkan är en förutsättning för strategiskt utvecklingsarbete. Region Värmland och länets kommuner är ömsesidigt beroende av varandra för Värmland och värmlänningarnas bästa.

Värmlandsrådet

En politisk samverkansarena mellan länets kommuner och Region Värmland. En arena för bred dialog, erfarenhetsutbyte, fattar inga beslut och ger möjlighet för information från externa parter som behöver komma hela den politiska ledningen till kännedom. Medverkande är regionstyrelseordförande, RSO (Åsa Johansson), vice ordförande utsedd av kommunerna (Henrik Frykberger), presidier i regionstyrelse/nämnder samt kommunstyrelseordförande (KSO) med ytterligare en politisk representant från kommunerna. Rådet träffas cirka 2–4 gånger per år.

Ordföranderådet

Ordföranderådet gör ställningstaganden i specifika ärenden, som blir del av ärendeberedningen inför beslut hos kommunerna eller Region Värmland. Uppdragsgivare till direktörsberedningen. Består av kommunstyrelsens ordförande (KSO), regionstyrelsens ordförande (RSO) samt ordföranden i regionens nämnder. Region- och kommundirektörer deltar vid mötena och utgör direktörsberedningen. Rådet träffas cirka 10 gånger per år.

Direktörsberedningen

Består av 21 region- och kommundirektörer. Direktörsberedningen får uppdrag från Ordföranderådet och ansvarar för att samordna och organisera gemensamma processer och ärenden. Träffas kontinuerligt varje månad.

Politiska styrgruppen- Nya perspektiv

Som en del i samverkansarbetet finns Nya Perspektiv. Nya perspektiv leds av en politisk styrgrupp. Vid ordföranderådet den 21 oktober 2022 fick Direktörsberedningen uppdrag om översyn av Nya Perspektiv och med fokus på den politiska styrgruppen. Fram till uppdraget återredovisas till Ordföranderådet förlängs uppdraget för nuvarande styrgrupp. För mer information om Nya perspektiv hänvisas till presentation "*Presentation samverkansstrukturen för sakområdesforum*".

Sakområdesforum

Politiskt informationsforum för specifika sakfrågor och främjande av dialog. Det finns tre forum i enlighet med ordföranderådets ställningstagande:

- Hälsa- och sjukvårdsforum
- Kultur- och bildningsforum
- Kollektivtrafik- och regionalt utvecklingsform

Kommunerna samt regionen har möjlighet att utse två ledamöter och två personliga ersättare till respektive forum. Regionen står för ordförandeskapet och kommunerna utser vice ordförande. 2–4 möten per år för respektive forum eller vid behov.

Exempel på ämnen som belysts på forumen under år 2022 är barn och ungas psykiska hälsa, kompetensförsörjning, god och nära vård, omsorg och hälsa, mat- och rörelsevanor, samverkan inom folkbildning och kultur m.fl.

Då det är en ny mandatperiod och många av deltagarna i forumen är nya, görs ett medskick med praktisk information. Informationen grundas på Värmlandsrådets arbetsformer.

- Ledamot kallar själv in sin personliga ersättare vid förhinder. Det råder eget ansvar.
- Personliga ersättare kan endast delta vid ordinarie ledamots förhinder.
- Egna organisationen ansvarar för arvodering.
- Ledamot/personlig ersättare ansvarar för att föra informationen vidare, ta med sig hem.
- Regionen hanterar det administrativa stödet och facilitering. Regionen skickar ut anteckningar och annan dokumentation från respektive mötestillfälle till officiella e-postadresser. Informationen publiceras även på Värmlandsrådets hemsida.

Värmlandsrådets hemsida nås via trippus.net/varmlandsradet. På hemsidan finns information att tillgå såsom dokumentation, program, anmälan, minnesanteckningar samt årshjul. Under fliken "arkiv" finns dokumentation från tidigare forum föregående mandatperiod. Tillsammans med kommunikationsavdelningen på Region Värmland pågår ett utvecklingsarbete för en mer funktionell hemsida, där det ska bli enklare att nå information.

För mer information om politisk samverkansarena-Värmlandsrådet se PowerPoint presentation.

Välkommen till möte med Kultur- och bildningsforum

Sofia Magnusson, ordförande Kultur- och bildningsnämnden, Region Värmland

Deltagande hälsas välkommen till Kultur- och bildningsforum.

Presentationsrunda

Under ledning av ordförande gör vi en presentationsrunda av deltagande i Kultur- och bildningsforum.

Vice ordförande utses

Enligt samverkansavtal Värmland utses vice ordförande av kommunerna. Till vice ordförande i kultur- och bildningsforum utses Crispin Hultkrantz, Säffle.

Dialog kring förväntningar/önskemål avseende Kultur- och bildningsforum

Inför programpunkten har ordförande skickat med följande två frågeställningar:

1. På uppdrag av kultur- och bildningsnämnden pågår ett arbete att förankra ett subventionssystem, med målet att öka jämlikheten och stärka barn och ungas rätt till kultur.
Vad ser ni politiker för behov av ett subventionssystem och vad anser ni är viktigt att ett sådant beaktar?
2. Hur ser vår gemensamma lägesbild ut avseende barn och ungas psykiska hälsa och hur tar vi nästa steg i syfte att kraftsamla för ungas hälsa?

Subventionssystem

Karin Karlsson, kulturchef Region Värmland, berättar om det politiska uppdraget och syftet, kulturplanen och omvärldsanalys för att ge deltagarna en bakgrund till frågeställningen. Presentationen bifogas anteckningarna.

Deltagarna för dialog kring frågeställning 1 - Vad ser ni politiker för behov av ett subventionssystem och vad anser ni är viktigt att ett sådant beaktar? - och nedan följer axplock från redovisningen:

- Positiv grundtanke, inte begränsa vad kultur är, ser men kultur ur ett brett perspektiv kan det vara lättare att en ekonomisk diskussion
- Behov av att samarbeta brett
- Se landsbygdens behov, ex vis inte glömma mindre skolor, men ta till sig digital teknik
- Vad innebär begreppet kultur?
- Vilken kultur ska subventioneras?

- Kommunerna har olika förutsättningar, kan man garantera en miniminivå av kultur/utbud/upplevelser?
- Ha ett underifrånperspektiv
- Mat och kultur hör ihop
- Utgå från vad barn och unga själva vill
- Viktigt med resesubventioner så att alla får möjlighet att uppleva kultur men även viktigt med lokal kultur
- Busskort på loven, förslag till finansiering: 50 % kommunen, 50 % regionen
- Kulturskolan viktig men risk för snuttifiering
- Bra med subventionssystem
- Jämlik fördelning av kulturstöd
- Viktigt att kulturen kommer in tidigt i barnens liv och i skolan, här fyller lärarna en viktig funktion, hur kan de stöttas?

Sammanfattning

Ordförande Sofia Magnusson sammanfattar inkomna synpunkter men att alla i grunden är positiva till förslag med subventionssystem, vi tänker olika kring definition av kultur, ekonomin kan vara en utmaning då kommunerna har olika förutsättningar men en väg framåt kan vara se kultur ur ett brett perspektiv för att kunna ha en ekonomisk diskussion. Det är också viktigt med ett tydligt system.

Kraftsamling för barn och ungas psykiska hälsa

Maria Unenge Hallerbäck, överläkare Region Värmland, berättar om ”Kraftsamling för barn och ungas psykiska hälsa” (kunskapssammanfattning och förslag till interventioner från Svenska Läkaresällskapet arbetsgrupp 2021). Den presentation hon tänkte visa fungerade inte, men den bifogas anteckningarna.

Arbetsgruppen har haft följande uppdrag:

- Initiera en vetenskapligt förankrad tvärprofessionell kraftsamling för elevers psykiska hälsa
- Uppmärksamma beslutsfattare på frågan och vikten av samarbete mellan hälso- och sjukvården, socialtjänsten samt skolan och dess elevhälsa
- Lyfta fram det medicinska perspektivet på förebyggande och hälsofrämjande insatser
- Planera och genomföra ett symposium där professioner och beslutsfattare kan träffas och utveckla samarbetet

Arbetet har resulterat i ovan nämnda rapport. Av rapporten framgår bla *fem* förslag för att minska psykisk ohälsa hos unga:

1. Regelbunden strukturerad fysisk aktivitet.

2. Balans mellan tid ägnad åt digitala medier och hälsofrämjande aktiviteter.
3. "Livskunskapsprogram" som hjälp till att stärka självkänslan, hantera stress och skapa positiva förändringar.
4. Främja psykisk hälsa i skolmiljön genom att anpassa kunskaps- och betygskrav till ungas utveckling och förutsättningar.
5. Tidig upptäckt och stöd till unga med ökad risk för sämre psykisk hälsa.

Deltagarna för dialog kring frågeställning 2 - Hur ser vår gemensamma lägesbild ut avseende barn och ungas psykiska hälsa och hur tar vi nästa steg i syfte att kraftsamla för ungas hälsa? - och nedan följer axplock från redovisningen:

- Dra nytta av den kunskap som finns inom regionen – best practice.
- Konkret förslag från Torsby– inför "Ordet är fritt" före fullmäktigemöten, lyft upp frågan, berättar om rapportens fem förslag, Maria Hallerbäck får inbjudningar från flera ledamöter i forumet
- Samverkan över gränser för att finna skyddsfaktorer, psykisk ohälsa har många orsaker, utbildning till alla barn
- Kompetens och utbildning avseende psykisk hälsa behövs för en kraftsamling
- Mer kunskap och sprida information för att främja barn och ungas psykiska hälsa
- Viktigt med skolmiljöer, behov av fysisk planering kring ex skolgårdar, glöm inte bort planering för fysisk rörelse på skolgårdar och viktigt att inte bygga bort den naturliga leken
- Viktigt med aktiviteter för alla, även för de som inte vill spela fotboll
- Komplex och svårt ämne. Gränslöst hemma kan bli respektlöst i skolan. Kan elevhälsan få bättre psykiatrisk kompetens och hjälp de som drabbats? Samverkan-kan BUP komma till skolorna? Hur kan vi få in mer motion och rörelse i skolan? Mer samverkan nödvändig
- Rapportens fem förslag är inte oöverstiglida
- Systemfel i skolan? Barn slås ut, ej inkluderande, skillnader i socioekonomi mm
- Vi kan inte hjälpa alla men alla kan hjälpa någon, huvudsaken att vi gör någonting,
- Utmaning att gå från ord till handling gällande samverkan

Sammanfattning

Ordförande Sofia Magnusson sammanfattar inkomna synpunkter med att det är en oerhört viktig fråga och den berör oss alla och att det är en fråga som forumet kommer att fokusera på.

Region och kommuner behöver samlas kring en gemensam lägesbild och vi behöver också fundera på om och hur vi (ytterligare) kan behöva formalisera vårt samarbete mellan region och kommun. Fortsatt dialog vid nästa möte.

Kommande möten

Nästa möte är inbokat till **torsdagen den 25 maj kl 13-16 (börjar med lunch kl 12)**. Platsen är inte klar än men blir troligen Karlstad.

Vid dagens inledning föreslog ordföranden tillsammans med ordförande i Hälso- och sjukvårdsforum att forumen ska ha ett gemensamt möte i höst med fokus på folkhälsa, specifikt med fokus på barn och ungas hälsa, vilket forumen tyckte var ett bra förslag.

Mötesdatum blir den **torsdagen den 5 oktober**. Får återkomma med tider, om det blir heldag eller halvdag och plats.

Kultur- och bildningsforum kommer att ha ytterligare ett möte under hösten, återkommer med datum.

Sammanfattning, vad tar vi med oss från dagens dialoger

Ordförande Sofia Magnusson summerar dagens dialoger och ber deltagarna ta med sig dem hem och det vi pratat om och våra intryck, fundera vidare och dela med er till era kommunstyrelseordföranden.

Kom gärna med inspel kring området som ni önskar lyfta i forumet.

Sofia Magnusson avslutar med att tacka för ett bra möte och en intressant dialog och ser fram emot fortsättningen på forumets verksamhet.

Vid anteckningarna

Ingrid Strengsdal
Chef Värmlandsrådsavdelningen

Justeras av

Sofia Magnusson
Ordförande

Crispin Hultkrantz
Vice ordförande

en del av
VÄRMLAND

Deltagarlista

Organisation

Arvika Kommun
Arvika Kommun

Forshaga Kommun

Grums Kommun
Grums Kommun

Hagfors Kommun

Hammarö Kommun
Hammarö Kommun

Karlstads Kommun

Kils Kommun
Kils Kommun

Kristinehamns Kommun

Munkfors Kommun

Region Värmland

Storfors Kommun

Torsby Kommun

Säffle Kommun
Säffle Kommun
Säffle Kommun

Årjäng Kommun

Namn

Henrik Axelsson
Susanne Engstad

Göran Adrian

Per Fransson
Tomas Nilsson

Boo Westlund

Ammi Gull
Eva Nordlöf

Robert Halvarsson

Berith Larsson
Christina Bertilsson

Tommie Bodin

Pia Falk

Sofia Magnusson

Kristina Blomquist

Bengt Berg

Ali Ali
Putte Grötting
Crispin Hultkrantz

Stefan Moberg

I tjänsten

Region Värmland
Region Värmland
Region Värmland
Region Värmland

Karin Karlsson
Maria Unenge Hallerbäck
Henrik Svensson
Ingrid Strengsdal